

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petiti-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača stempel za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

O iztoku.

V članku števil. 127. „Slov. Nar.“ smo upanje izrekli, da utegne prihod ruskega carja in njegovega ministra Gorčakova na Dunaj avstrijsko vnanjo politiko zlasti glede iztoka in krščanskih narodov ob Balkanu, zboljšati. V vsek novinah se zdaj potrjuje, da se je v tej stvari v uradih našega ministerstva vnanjih zadev res nekaj zasuknilo. Pišejo namreč, da so se ruski in naši diplomati dogovorili, Turčijo svoji moči ali nemoči prepustiti, sicer ne vtikati se v njene notranje razmere, ali tudi ne braniti naravni razvoj državopravnih in političnih razmer krščanskih iztočnih narodov. Ako bodo torej Srbi, Bolgari itd. dovolj močni, da turški jarem otresejo sami, ter si sami države uravnajo po svoji volji, Avstrija jim tega ne bo branila. Za to „koncesijo“ so baje ruski diplomati naše Andrašije potolažili, da ne nameravajo nobenega „panslavizma“ v praktično politiko uvesti. Tako tedaj se časopisi veselijo, da imamo izglede dolgega miru.

Znano je, da Srbi v Kneževini in Črni gori več ne zahtevajo nego to; da se močne dovolj čutijo po dovršeni organizaciji svoje vojske in po insurgiranju svojih bratov v Bosni, Hercegovini in Bolgariji priboriti si narodno zedinjenje in politično samostanost. Njim more torej z novimi dogovori, ako so resnični, samo ustrezno biti. — Ker se v Turčiji sami pripravljajo zmešnjave, tudi prilike ne bode manjkalo, da počasi dan svobode na Balkanu. Sultan hoče namreč vsakako, da mu nasleduje na prestolu njegov najstarejši sin. Ker je po koranu tako nasledstvo pri Turkih nepostavno, nastale bodo po smrti

sultanovi med samimi Turki dve stranki ki se bosti s fanatizmom med soboj pobijali. Da bodo Slovani na iztoku tak trenotek porabili, o tem nij dvombe.

Da se je mogla taka prememba v politiki naših diplomatov zgoditi je pač v teh razmerah, v katerih smo, nepričakovano, ali verjetno in se daje lahko razlagati. Res je, da so naši magjarsko-nemški diplomati naravni in v svoje nazore vstareli ljudje, ki teško puste dozdanji šablonski pot. Ali pomisliti je, da je naša monarhija tako daleč prišla, da — njeni kormaniši nemajo več tiste samostanosti mislij in dejanj, kakor nekdanj Kaunitz ali še Metternich ali še celo prtilikovi Rechberg. Tudi pri padu Hohentwartovem se je pokazalo da smo žalibog odvisni ali navezani na — Bismarka. Ta je pa zopet vsled prijateljstva pruskega z ruskim cesarjem od Rusije odvisen t. j. mora že iz „hvaležnosti“ v orijentalnem vprašanju Rusiji na roko iti, če prav njegovemu nemštvu in nemški naravi veliko preglavico dela. Tako je Gorčakov dobil Bismarka in Bismark je okolo roke ovil ali oviti dal Andrašija in njegove brate. — Ker ta položaj stvari Slovanstva more le koristiti, zato se razume, da smo ga tudi mi veseli.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. junija.

O direktnem **državnem zboru** piše „Pol.“: „Vsi se še spominjamo, kako se je požurilo ustvarjenje volilne reforme. Naši državni zastopniki so se zdržali vse debate. Tudi sankcija cesarjeva je nenavadno

naglo prišla. Kako čudno je tedaj; da vlada razpis direktnih volitev tako dolgo odlašala in da tudi ustavovorni stranki se ne mudi s tem zdravilom, katerega je poprej hvalila in za neobhodno potrebno spoznala. In vendar bi ravno zdaj se moral zbrati državni zbor, ko so materijalne nesreče popadale Dunaj in celo državo. Zato nij čuda, da se slišijo glasovi, kateri trde, da vlada in njena stranka volitve v državni zbor nalašč odlaga, ker je finančna katastrofa zaupanje na sedanjo sistemo v lastnem taboru tako podkopala, da vladi nij pričakati povoljnega izida volitev.“

V **ogerskem** zboru se je začela debata o proračunu. Skrajni levicnjaki, katerih je pa malo, izrekajo po Madaraša da nič ne privolijo. Levicnjaki bodo sicer glasovali za dovolitev novcev, a ostro kritikovali napadno finančno politiko deakovske vlade.

Hrvatska regnikolarna deputacija nij po vsem zadovoljna s ponudbo ogerske deputacije. Ona hoče še enkrat pismeno odgovorjati; tako ne bo še skupne seje obeh regnikolarnih deputacij. Nij nemogoče, da se cela nagodba ob enajsti uri — še podere.

Vnanje države.

Ruska poročila o poslednjih bojih s Kivani pravijo, da je bilo sovražnikov pri Hodzeji 6000 mož s šestimi kanoni, pri Mongutu pa 3000 mož.

Dunajski „Wanderer“ ima telegram iz Kahire od 16. junija, v katerem se poroča, da egiptovski Kedive ne pride na Dunaj k svetovni izložbi, nego da ga bode nadomestoval sin njegov Mehemet Tevfik Paša. Kediva pričakujejo že tekom prihodnjega tedna v Aleksandriji, kjer ostane za stalno. Z njim pride neki znani general Klapka, ki bode organiziral oboroženje egiptovske vojske. V Kahiri imajo poročila iz Štambula, po katerih je pričakati vsak hip od ondot naznanila o smrti sultana. Boje se, da bi Rusi v tem slučaju ne napravili diverzije iz Kavkaza proti jugu (?) Akoravno ta tele-

Listek.

Nedeljska pisma.

II.

V tožne sanje vtopljen, svojo golo, rjavolično glavo melankolično opiraje na obrežje zelenega potoka, ki mu spira prsteno podnožje, britko čuteč, kako ga dan za dnevom, leto za letom razjeda „časa ost“, odkar ga je oni predpotopni, brzo tudi vodeni dogodjaj postavil za toliko tisoč in tisoč let tja, kjer mu že od tedaj do denes, tistemu Prometeju enako, kragulj kluje drob: — ali še niste radovedni postali, gospica? — tako se mi je predstavil sinoči stari prijatelj in sè skrbnim prijaznim očesom sem ga pozdravljaj, milovaje . . . pa za boga, kedo je to? vprašate že nekoľih nestrpljivo.

To je znan starec, gospica; do sedaj so mu djali: Golovec; odslej bodo pa menda rekli: Golgata — pa to ne stori ničesa; vsaj ime je jako pomenljivo. Marsikomu, ka-

terega kličejo po dnevu: Herr Rath, Herr Präsident itd., — pravijo zvečer v kazini: „du Gfrettbluder“, in gospodu okrajnemu sodniku Podboju so v njegovih študentovskih letih djali: „prateca“, sedaj pak nosi ta postavni mož tam doli v Kostanjevici glasovito ime: „kurji britof!“ Kaj more sam za to, in kaj moremo mi? In vendar se razliva vsakemu žolč pri takem krstu, pri katerem navadno botruje lastna abotnost.

Moj stari znanec pa ne bo premenil rjavega svojega lica, ako ga bog zna koliko-krat prekrstijo, in gol bode ostal vedno. Sinoči sem ga šel obiskat, sam in na tihem, — in ko sem stal na njegovem vrhu in zrl tja čez daljno močvirno ravan, kjer se je dvigala lahka soparna megla iz mokrih tal, in zbirala se krog širokih pleč orjaka Krima, plavale so mi podobe iz jasne in temne nekdanjosti mimo duševnega očesa — opominjajoče k zagledu v prihodnost.

Tu gori po zeleni Ljubljanci je priveslal Jazon sè svojo Argo; tu mimo so

drle rimske čete v poddonavske pokrajine — in „ko njega, njih nij bilo“, so divjali ljuti Obri, in kasneje Turki po našej zemlji; in stoletja pozneje je stal na tem griču oni mali mož velikanskega duha, čegar življenje je značila krvava pot iz Korzike na št. Heleno, in kateremu poslednjič nij nič ostalo, nego spomin in divje hrepenenje, katero izrazuje pesnik njegovega naroda:

Les oiseaux, ils volent toujours,

Vers ma patrie et vers mes amours.

Tam zadaj za gričem pa je ovi glasoviti „suhi graben“ in pogled na rudeče prstene oboke je bil mnogokrat zadnji, katerega je storil kak bore grešnik, morda „ulajnar od koprolu.“

Pa vse to je minolo; in čez sto let bodo o tem govorili, kakor mi o kralji Matjaži — vse bo le pravljica. In kakor den denes pobožna legenda pripoveduje o raznih svetnikih in svetnicah, ki so popustili posvetno življenje, ter šli v puščavo in v bogaboječih delih zaslužili si nebesa, tako bode morda

gram nij kaj verjeten, je vendar zanimiv. Ali hočejo mar Egipčanje in Magjari varovati bolnega moža? Naj pomnijo prvi Navarin in poslednji Vilagoš!

Francoska narodna skupščina je v seji 19. t. m. po nasvetu poročevalca Baragnona sklenila, da se dene poslanec Ranc v zatočni stan. Predlog poslanca Cazata z leve, da se sklep o tem odloži, dokler se ne zaslišijo generali Ladmirault, Cisse, Appert, Dubarail in vojvoda Broglie v tej zadevi, je bil zavržen. Minister pravosodja, Ernoul, je izrekel, da vlada s tem noče napatati Thiersa in njegove politike. Po nasvetu poslanca Lepereja z leve bode razprava o Baragnonovem poročilu danes. Lepere je rekel, da stvar ne zadeva toliko Ranc, nego le prejšnjo in sedanjo vlado in pa čast narodne skupščine. — Med tem, ko skuša Mac Mahonova vlada ugonobiti značajne republikance, je bil izdajalski maršal Bazaine 18. izpuščen iz preiskovalnega zapora, ter hodi prost okrog po Verzajlu. Misliti je bilo da Mac Mahon ne bode pustil obsoditi svojega vrednega tovariša Bazainea. Med ljudstvom pa je vzbudila ta stvar velik nemir in splošno nejevoljo.

Listi „La Presse“, „Patrie“ in „Français“ zaklinjajo organe orleanske in bonapartovske stranke naj ustavijo medjusobni boj, ker se s tem oslabi le vlada, ter pride v nevarnost, da izgubi večino v narodni skupščini.

Italijanski finančni minister Sella je v seji 19. junija terjal, da postavi zbornica njegove finančne predloge v pondeljek na dnevni red, žugaje, da sicer odstopi. Poslanec Depretis nato znova zahteva, da se posvetovanje o teh predlogih, ki bode trebalo več časa, odloži za prihodnjo sesijo. Ko je potem še poslancev govorilo za in proti Depretisovemu predlogu, ga je dal predsednik na glasovanje. A pokazalo se je, da je premalo poslancev navzočih, da bi se zamoglo sklepati o tem, zato se je stvar odložila do jutri.

Nemški liberalni listi hudo napadajo Bismarka zaradi poslednjih govorov njegovih v državnem zboru, v katerih je razvil novo teorijo o pravicah narodov, vladni listi ga pa zagovarjajo. Če se nemškim liberalcem še sedaj oči niso odprle, potem jim nij več pomagati. Nova tiskovna postava je našla tudi v zveznem svetu hudo nasprotovanje. Pobijali so jo posebno bavarski poslanci, kakor tudi novo postavo o izdavanju papirnatega denarja, ki južni Nemčiji nij pravična. Tako se kaže povsod pruski despotizem.

Dopisi.

Iz Idrije 19. junija. [Izv. dop.] Izvolili so si nemčurji 16. junija g. Perliča za župana. Že pred letom so računili, da bi on najbolj ustavakom po dlaki delal. Perlič je mislil iti v Gradec v neko službo, ali ko to nemčurski kolovodja izve, reče mu: ostani tu v Idriji, za par mesecev bode volitev novega župana in bodeš tebe za župana izvolili, temu sem jaz porok, da bodeš za gotovo izvoljen. G. Perliču je bilo to jako po volji, rekel je: tedaj pa ostanem še dalje v Idriji, — čeravno je sam spoznal, da on nij za župana sposoben.

Imamo župana mi nesrečni Idrijčanje! Ali gosp. Perlič! glejte, da ne storite nobene najmanjše napake tu pri nas. Delati morate in bodeš morali ravno tako, kakor je gosp. Stranecky prejšnji vrli župan. S prostim ljudstvom uljuden, prijazen biti, za domačo stvar se potezati je vaša dolžnost. Tak ne bodeš smeli biti, kakor bo ukazal gosp. Lipold. Pa kaj bodeš le na Prliča mislili. Veliko je tudi družih oseb, ki so „domorodci“ idrijski pa jih nič ne brigajo narodne pravice, županske volitve, da bi bili namreč za narodnjaka pri volitvi glasovali. Narodnjaki smo tedaj pali pri tej volitvi županovi. Pa naj bo, — zdi se meni, da bodeta tista dva padla, ki sta take prepire z rudarji in delavci delala, agitovala itd. Tudi onadva ne bosta dolgo rogovilila tu pri nas, kajti vsako zatiranje pride enkrat h koncu.

Iz Ljutomera 20. junija [Izviren dop.] Odkar so ljutomerski nemškutarji pri volitvah v okrajni zastop propali, kakor so dolgi in široki, počiva njih agitacija in tihi mir kraljuje v želodarskem taborju. Morda sami priznavajo vendar, da je tu živeči narod več vreden, nego pest hrastovega sadu, kojemu so zračne omere le na nemškem severju ugodne. Najbrže jim gre uže v glavo da je priroda odločila tudi ogromnemu slovanskemu narodu čas omike. Kakor se vidi vendar so začeli ti ljudje temeljito študirati občno historijo vsega sveta. Poglejte gospoda nemškutarji! v Gratzner Tagblatt-u nedavni dopis iz Ptuj, spadate li v ondi podpisano kategorijo? Veselite se in veselja poskakujte

kajti po krvi ste — Slovani, ker ste okroglih črepinj, nejste pa od strani sploskanih glav. Kaj ne? „wir kennen ja die naturgeschichte.“

Iz Trsta, 19. junija [Izv. dop.] Kdor razmere v Trstu in okolici pozna, ta se mora čuditi, da pri tako obilnem številu Slovencev ne zapazi tega, kar bi se terjati moralo. V Trstu imamo mnogo trgovcev in drugih premožnih Slovencev, kateri bi lahko v vseh slovenskih društvi ustanovniki in podporniki bili, ter s tem narodni reči koristili. Žalostno je pa videti letna sporočila raznih za omiko in napredek jako koristnih narodnih društev, v katerih se iz Trsta tako malo imen nahaja. Bilo bi jih lahko najmanj nad 80 udov pri dramatičnem društvu, pri obeh Maticah itd. Toda za tako reč je novcev „škoda“, si nekateri mislijo; poznam pa veliko takih, kateri so vpisani v italijansko telovadno društvo. Bili so popred trgovinski pomočniki, zdaj pa so trgovci sami, ter jim je slovenščina pre „gmejn“, med tem se najbolj odlikuje trgovec na „piazza Godola“, F. Bossich (tako ima pošten „Božič“ firma nad vrati). Včasih je v čitalnico zahajal, zdaj pa mu je to preveč. Še več takih mož bi mogel imenovati pa — niso vsi vredni, da bi pero namočil zaradi tega. A ker že o tem govorim, naj eno firmo pohvalim: Poštena slovenska firma med Slovenci v Trstu je: Valenčič Ivan, drugi pa imajo skoraj vse polajšana in pokvarjena imena, če se le polajšati dajo.

Kdor po naši okolici le nekolikokrat gre, zapazi tu in tam lahonski vpliv; zlasti zdaj, ko je okolica z magistratovimi pašati obložena, kateri z lepimi besedami okoličane slepe in za lahonstvo pripravljajo. V nekaterih vaseh po okolici so žandarmi; predstojništvo ne gleda na to, kar bi ravno potrebno bilo, kajti v nekaterem kraju so čisto neznaajoči nobenega drugega, nego italijanskega jezika. Večkrat se primeri, da ker se ne zna človek z njimi pogovoriti, ima to hude posledke. Posebno na Občini so trije taki vitezi, kateri zaslužijo, da jih javno omenimo na korist Občanov in vlade. Bilo je nek večer, ko pridrdrajo tri kočije popotnikov po veliki cesti od Sežane v vas. Ker so bili že ljudje in konji utrujeni, so sklenili na Ob-

tudi čez nekaj stoletij tam doli v kurji vasi stara ženica pravila svojim vnukom — sedé na trati kraj Ljubljane — kako je enkrat živel v Ljubljani neki posveten dohtar; kako je isti spoznal puhlost našega življenja, — kaplje na veji, — ter šel v puščavo tega in tega društva in tamkaj se zamaknil. Tako zamaknen je pridigoval svojim somislečim, in sklenili so, se pokoriti. Dohtar pa je potoval mimo sv. Florjana čez kurjo vas na Golovec, in tam je zidal — — —, pa kaj hočete, blaga gospica! — „sehe jeder, wie er's treibe,“ pravi mojster Goethe in vsak človek ima svoje breme; nek stari mož se mi je enkrat odrezal s pregovorom: „Trpljenje je božja mast,“ gospod iblajtar Ertl pa pravi: „Karamba!“ In ako zida ta dohtar cerkev svetega Jožefa, zidajo pa drugi fabriko za tobak, in kolikor nedolžnih lilij bode v enej preveč, toliko jih bo v drugej premalo; den denes se vse zravnjuje, — torej je vse prav.

Kaj ne, draga moja gospica, denes pa prav po klepetuljsko brusim, — ne jezika,

temuč pero po papirji, — gospod Klun, Vaterlandov resnicoljub, bo dejal: Superlativ der Gemeinheit, pa on je uže marsikaj svojim vernim povedal, in enkrat povem tudi jaz kaj o njem in o njih, — pa oprostite!

Vsaj Vas hočem odškodovati, da zavrnem Vaše misli na dan, ali bolje na večer, ki je za me naj lepši celega leta, in ki mi more vzbujati bolj, nego vsak drugi spomin, najvzvišenejša čutila, in ki mi vdušuje oni puhli, neplodni pesimizem, brez katerega je človeku uže težko ozirati se v prihodnost: to je jutrišnji večer.

Jutri, ko zaide solnce, bodo zaplameneli po vsem širnem svetu, kolikor ga slovenski rod poseda, ognjeni žarki proti nočnemu nebesu, in od visoke Tatre do snežnega Urala, povsod, kjer se zglašuje slovanski govor, z gorá in holmov bo švigal plamen kvišku v neugasljivi spomni običaja, ki je bil našim slovanskim pradedom svet.

Oh, kolikokrat sem šel že ta večer ven na ravno polje, z radostnimi občutki v srci oziraje se na svitlo kresove, plameneče krog

in krog po strmih višinah! In vendar ta vesela moja zavest nij družega nič, nego sanj, oh publi sanj o trenutku, ko se bo zagledal v pokrajinah naših svitlogoreči kres v znamenje,

Da k bitvi sveti, bitvi novi
Slovenski vstajejo sinovi,

kakor je pel moj prijatelj Paulus. In ta sanj si dalje slika namen in poklic našega rodu v najsvetlejših barvah in vedno se mi vzbujajo v spominu vzorne besede Boris Miran-ove:

Tvoj bode venec zmage nekrvave,
Naprej moj rod! Naprej zastava Slave!

In tudi jutri, blaga gospica, bom šel ven na širno plan, s katere bom gledal ta svitla zareča znamenja; pa ne vem, ali me bo obšel zopet ovi bratoljubni sanj, ne vem, ali se bom vračal veselega srca domov, ali pak se me bo polastila kaka nemoška in neplodna melankolija; — pa prepričan sem, da se bom oziral tja gori na Vašo stran, in da Vam bom poslal svoj pozdrav tja — tja čez hrib in plan: „Lehko noč, gospica!“

Baptista.

čini okrepčati se. Res je bilo že čez deseto uro, pa solidni popotni človek se ne more za policijsko uro brigati. Stopijo v krčmo k poštemu domačinu Malalun-u. Komaj pa so bili četrť ure notri, prideta dva žandarma ter ukazeta nemudoma krčmo zapreti; gospodinja pritrdi boječa se precej, — gospodar je bil bolan. Eden gospodov, ki je ravno bil šel pogledat po konjih, reče žandarjem prijazno: gospoda moja nikar se ne bojte nikakoršne neprilicnosti, mi smo omikani ljudje. A žandar se surovo zadere: „Z vami ne govorim, in vi nemate nič govoriti.“ Gospod, ko to vidi, da s takim c. kr. surovežem nij imeti opraviti, vrne se v sobo, ter pregovori svoje tovariše, da so naglo dalje proti Trstu odrinili. — Čudimo se le, da c. kr. vlada tako malo na to pazi, da ljudi take čudne vrste k žandarmom jemlje. Kako se more zaupati, da bi se v kritičnem položaji tak neotesanec možato obnašal?

Domače stvari.

— („Slovenski tednik“) še nij rojen in že ga napada „Slov. Gospodar“ kot „nebodigatreba“. Ako se „Gospodar“ ne boji novega, še „nekrščenega“ tekmeča, kakor se korajžno izrazuje, čemu njegovo izpodle zavisti izvirajoče obiranje novega lističa. Za krst smo pa že skrbeli, če prav duhovnega g. urednika „Slov. Gosp.“ nijsmo povabili za botra. Sicer pa nam je baš poslednja številka „Slov. Gosp.“ dober izgled kmetskega lista, kakoršen ne sme biti. To hujskanje in grizenje okolo sebe vzbuja samo strasti in demoralizuje pristo kmetsko ljudstvo. „Sl. Gosp.“ naj bode preverjen, da bi se „Tednik“ ne bil rodil, ko bi „Gosp.“ hodil po onem narodnem potu, katerega so mu bili odkazali prvi njegovi ustanovniki (med temi je bil tudi od „Gosp.“ steklo napadani g. dr. Josip Vošnjak, ki je spisal program in prvo vabilo k naročbi na „Sl. Gosp.“). Odkar pa je duhovni gospod, strastni in zagrizeni Ulaga prevzel uredovanje lista, ga polni s psovskami proti mnogo let že delajočim poštemim rodoljubom in zlorabi njegove prostore z neplodno polemiko, samo da svojim osobnim mržujam zadostuje. Podučenje kmetskega ljudstva v mirni popularni besedi popolnem zgreša, ker menda tega nij zmožen. In ta sodba nij samo naša. Dobivali smo v tem smislu mnogo dopisov in ravno od slovensko-štajerskih kmet-skih posestnikov s pritožbami proti „Slov. Gosp.“ zarad njegovega neprestanega hujskanja. To in spodbuja mnogih omikanih narodnjakov nas je napotilo spraviti med svet mali tednik, samo za poduk, ne za polemiko.

— (V gorn jegradskem okraji) so v okrajni odbor izvoljeni: za načelnika: g. J. Krulec, posestnik na Ljubnem, za njegovega namestnika g. Josip Lipold, veliki posestnik v Mozirji, za odbornike: gg. Ant. Goričar, poštar in vel. posestnik v Mozirji, A. Jevčev in Mokaj iz spodnje Rečice, Žmavec iz Ljubnega, Mikuš iz Gornjega grada in Robnik iz Luč. Kakor celi okrajni zastop, je tudi odbor sestavljen iz narodnih mož, kar bi v zgornji savinski dolini drugače bilo nemogoče, ker tam nij Nemcev in tudi nemškutarji bi se dali na prste ene roke sešteti.

— (V Radovljici) na Gorenjskem se je 20. t. m. odprla nova telegrafska postaja z omejeno podnevno službo.

— (Iz Gorice) piše „Soča“: Poročali smo uže v našem listu, kako namerava vlada zopet ponemčiti tukajšnje c. kr. vadnico, kako se je v tem oziru obnašalo prepodložno c. kr. deželno šolsko svetovalstvo in da je naš deželni odbor podal g. ministru za uk in bogočastje energičen protest zoper nameravano preuravnajo učnega načrta, katero vlogo priobčimo prihodnjič, ker nam je danes prostora zmanjkalo, dasiravno smo izgubili vse dobro mnenje o njej, ko smo pozvedeli, iz čigavih rok prihaja. Dotični predlog je namreč sprožil v dež. odboru in je tudi protest sestavil dr. Pajer, kakor nam sam pripoveduje v tukajšnjem organu ital. katoliškega društva „L' Eco del Litorale“, isti dr. Pajer, kateri je malo dni poprej v deželnem šolskem svetovalstvu iz goleudanosti za to glasoval, da se ponemčevalni učni načrt, kakoršnega je po ministrovih željah sestavil ravnatelj vadnice in pripravnišča g. Rajakovič, brez ovira vladi predloži. Ker ga je zaradi tega hudo napadel tukajšnji „L' Isonzo“, je dr. Pajer v obrambo svoje časti nenadoma prinesel protest v odborovo sejo in je s tem, kolikor smo pozvedeli, vse kroge zelo osupnil. Vsi spoznavamo, da je njegovo postopanje nedosledno in neznačajno, toda natančno vendar ne moremo razložiti, ali visi bolje na vladno ali na ljudstveno stran in morda zadenemo najbrže pravo, ako sklepamo iz njegovega na vse strani upogljivega obnašanja, da mu je malo mar za vlado in za ljudstvo, a mnogo za svojo osebo in da upotreblja oba, vlado in ljudstvo, edino le v dosego svojih sebičnih namenov.

— (Nesreča.) Iz Ljubljane nam lokalni dopisnik piše 21. jun.: Včeraj dopoldne ob 9. uri je mlad dečko, ki je ribe lovil v Ljubljani, v vodo padel na ribjem trgu blizu Sovanovega magazina. Da nij utonil, ima se zahvaliti pogumni ženski, ki je za njim skočila in ga iz vode izvela.

— (V Semiči) je 12. t. m. toča pobila in v vinogradih in na polji dosti škode naredila.

— (Iz rogatske kopelji) se piše 18. t. m., da je letos samo 150 gostov tam, torej primerno malo. Kriva je temu katastrofa na Dunaji, ker so visoki „gospodje“ denar pogubili. Tudi vreme vpliva gotovo na število gostov.

— (Iz Doba) smo dobili obširen dopis o svetohlinskem sleparji Petaverji, kot odgovor na napade v nekih listih. Da ne bode „nemira“, jih ne priobčujemo, saj bode končna obravnava pri sodnji stvar razjasnila.

Razne vesti.

* (Promet v poštne povzetji) leta 1872 razvil se je znatno proti prejšnjemu letu. Pri vseh poštne povzetji cesarjevine bilo je vplačanih poštne povzetji 1,119.466 komadov vrednosti 14,705.700 gl. in 1,458.513 izplačanih komadov vrednosti 15,332.615 gold.; od teh pride na Štajersko in Koroško 147.144 vplačanih komadov z vrednostjo 1,228.510 gl. in 120.293 izplačanih vrednosti 802.012 gl. Promet v poštne nakaznji v vseh poštne okrajih monarhije na 2,210.649 vplačanih komadov vred. 101,007.833 in 2,468.990 izplačanih poštne nakaznje vred. 100,198.896 gl.; od teh odpade na Štajersko in Kranjsko 201.324 vplačanih vred. 7,008.520 gold. in 155.625 izplačanih nakaznje vred. 4,486.363 gold. —

* (Dunajski časopisi) so imeli od raznih bank velike denarne podpore. Ker je

zdaj večina teh bank falirala, odpada subvencija in mnogo listov je v veliki zadregi. Piše se, da ima celo „N. Fr. Pr.“ zdaj celih petdeset tisoč goldinarjev na mesec deficita.

* (Oblaki so se utrgali) 18. t. m. v Pragi in okolici ter veliko škode napravili. V Pragi tekla je voda po večulicah in udrla v mnoge štacune in kleti. V Pankraci, Nusle, Mible, Braniku, Hlupotici, Neuhofu je veliko pritlesnjih stanovanj poplavljenih in pohišeje razdjano. Veliko drobnice je potonilo, kar se pa pri ljudeh vendar nij zgodilo.

* (Od hudiča obsedeni.) V vasi Modrzn na Poljskem, rekla je, kakor tamnošnji časnik 12. t. m. poroča, stara žena, „da ima hudiča v sebi.“ Njena snega torej prosi sosedinjo, naj bi z njo molila, da oprostite obsedeno nadležnega gosta. Med pobožnim prepevanjem se vrže snega na svekrvo, in jo tako močno davi, da pade mrtva na tla. Potem pravi navzočnim z veseljem, da je hudič staro za vselej zapustil. Pa, o čudež, naenkrat kliče hči, da je hudič v njo se prestavil. Zopet molitve in petje, in mati oprostí hčer ravno istim načinom, t. j. z zadavljenjem satana. Drugi dan pravi mož, da se mu zdi, hudič je k njemu prišel na kvartir. Žena dela z njim tudi tako. On prosi usmiljenja, vpije na pomoč: vse zastonj. Ker pa hudič iz njega nij hotel tako rad zbežati, kakor iz ženske, jamejo ga zbrani neusmiljeno pretepati in ga ranijo, žena mu zelo usta široko prereže, da napravi več prostora neprošenemu gostu, ki bi laže iz moza izbežal. Nesrečni, ves v krvi, pade na tla in bil bi tudi žrtva neumne vere postal, da ne bi bil še o pravem času občinski predstojnik vrata prebil in reveža rešil. Dve osobi so pale pri tem kot žrtva in tretja je komaj ušla smrti; davivka pa sedi v Butovu, da prejme plačilo. Vedno iščejo hudiča tam, kjer ga nij, koder pa rogovili prav pravi hudič, pa ga nihče ne vidi!

* (V Londonu) in okolici se nahaja zdaj 1030 tiskarnic, 27 črkolivnic, 26 stereotipov, katerih vsaki več dnevnikov na pogodbe tiska, 372 kamnotiskovnih zavodov, 81 bakrorezov, 128 lesoreznih zavodov, 830 knjigotrtčev, 377 založnikov, 82 založnikov in tiskovalcev muzikalij, 126 prodajalnic risarske priprave, 500 fabrikantov papirja „en detail“ in 332 „en gros“, 23 tovarnic tiskarskega črnila, 66 knjižnic, 381 knjigovezov, 938 prodajalcev časopisov, 124 agentov za inserate itd. — Tam izlazi 282 časopisov in 853 perijodičnih spisov, med temi „Daily Telegraph“ v 220.000, „Graphic“ v 200.000 iztisih. — V pretečenem letu je v Londonu prišlo na svetlo 744 romanov, 439 podučnih in jezikoslovnih knjig, 251 priporočnih popotnih knjig, 363 zgodovinskih in 570 bogoslovskih del.

„Listki“.

Pod tem naslovom bode „Národna tiskarna“ v Ljubljani izdaval zbirko spisov beletrističnega in znanstvenega zapopadka v zvezkih po 20 do 50 krajarjev.

Prvi trije zvezki so že na svetlo prišli in jih imajo na prodaj: „Národna tiskarna“ v Ljubljani in Mariboru in sledeči bukvarji:

V Ljubljani: Janez Giontini; Jurij Lercher; Zeschko & Till; Otokar Klerr. — V Celovci: J. Leon; E. Liegel. — V Mariboru: E. Ferlicec. — V Trstu: F. H. Schimpf. — V Gorici: Karel Sohar. — V Celji: Karel Sohar. — V Ptui: Vil. Blanke. — V Zagrebu: Leopold Hartman.

I. zvezek.
Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešern ali Prešeren, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstvo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čegava bode? sp. J. Ogrinec. — Národní jezik in trgovina, spisal L. Haderlap. 25 kr.

II. zvezek.
Ivan Erazem Tatenbah. Izviren roman, spis. J. Jurčič. 50 kr.

III. zvezek.
Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spisal J. Skalec. 25 kr.

Opomenica.

Eksekutivne dražbe 23. junija: Jakopičovo, 45 gl., v Ljubljani. — Travnikovo, 1320 gl., v Žužemberku. — Arkovo, v Ribnici. — Marotovo, 2014 gl., v Mariboru. — Vodušekovo, 3006 gl. 50 kr., v Montebeli pri Mariboru. — 24. junija: Jarčovo, 4380 gl. in Česnovarjevo, 6310 gl., v Vrhniku. — Jamnikovo, 2184 gl. 80 kr., v Kranji. — Gerlevo, v Bistrici. — Glažarjevo, 3595 gld., v Postojni. — Perjatjevo, 583 gl., v Ribnici. — 25. junija: Gühejevo, Vodnikovo, 808 gl., Kapusovo, 540 gld., Skubčovo, Bahovo, Kunstovo, 472 gl., Bezlajovo, 2960 gl., Okornovo, vse v Ljubljani. — Pičmanovo, 255 gl., v Radoljici. — Jerajevo, 1956 gl., v Kranji. — Žogarjevo, 2275 gld., v Vrhniku. — Fabčičovo, 2195 gold., v Senožeči.

Umrli v Ljubljani

od 17. do 19. junija.

Gospa Uršula Mlinar, gostilničarska soproga, 52 l., na jetiki. — Jan. Starin, kočarski otrok, 7 dni, na slabosti. — Antonija Sedaj, svetilniškega vžigalca hči, 8 l., in Felicita Dolenc, krojaški otrok, 5 l., oba na sušici. — Viktor Kralič, sin krojaškega pom., 7 l., na osepnicah. — Franca Stružel, mesarski otrok, 5 mes., na osepnicah. — Ernest Česko, banknega uradnika otrok, 1½ l., na pljuč. mrtudu. — Ludmila Eisert, otrok galanterijskega knjigoveza, 7 m., na božjasti.

Tržne cene

v Ljubljani 21. junija t. l.

Pšenica 7 gl. 50 kr.; — rež 4 gl. 40 kr.; — ječmen 3 gld. 40 kr.; — oves 1 gl. 90 kr.; — ajda 3 gl. 80 kr.; — pros 3 gl. 70 kr.; — koruza 3 gld. 80 kr.; — krompir 1 gl. 90 kr.; — fižol 5 gl. — kr. — masla funt — gl. 51 kr.; — mast — gl. 38 kr.; — špeh frišen — gl. 32 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 2½ kr.; — mleka bokal 10 kr.; govedine funt 26 kr.; — teletine funt 30 kr.; — svinjsko meso, funt 32 kr.; — sena cent 1 gl. 20 kr.; — slame cent — gl. 90 kr.; — drva trda 6 gld. 50 kr.; — mehka 4 gld. 70 kr.

V Šmarji pri Ljubljani

ravno nasproti cerkve se daje **gostilnica** s potrebnim poslopjem, več ali manj poljem, iz proste volje **v najem.** (161—2)

Natančneje se izve pri
Administraciji „Slov. Naroda“.

Javna zahvala.

Po sklepu upravne oblasti slavne c. kr. priv. avstr. državne železnične družbe se je zapuščenim vdovam in otrokom onih delavcev iz občine Žir, ki so 6. maja t. l. pri nesreči na železnici pri Pešti grozno smrt storili, 26. maja t. l. po pooblaščenici gosp. glavnem nadzorniku Hipolitu Wolfu in gosp. denarničnem pregledovalci Mešniku, v pričo gosp. c. kr. okraj. glavarja Antona Ogrineca in gosp. c. kr. sodnijskega pomagala Nikodema Ravnikerja in podpisanega predstojništva občine Žir, znesek desetih tisoč goldinarjev razdelil.

V imenu zapuščenih vdov in otrok se podpisano predstojništvo slavni upravni oblasti c. kr. priv. avst. državne železnične družbe za podeljeno podporo zapuščenim vdovam in otrokom ponižno zahvaljuje; ob enem pa tudi druge na trupu več ali manj poškodovane — če ne od drugega, že od straha, ki človeku vse ude prešine, da se ga vsakovrstne bolezni polastijo — kateri, ki so prej korenjaki bili, zdaj za nobeno rabo niso, upravni oblasti sl. c. kr. priv. avst. državne železnične družbe priporoča.

Predstojništvo občine Žir.

Franč Blažič, l. r.

(158—3)

župan.

Tužbi.

20. junija.

Evropa: Neunk iz Gorice. — Gospa Kotljorewsky z rodbino iz Dorpata. Matlin Moder iz Dunaja.

Pri Elefantu: Polak, Kerbarič, Micheli iz Zadra. — Potočin iz Zidanega mosta. — Bohntinský iz Preddvora. — Prell iz Lipskega. — Valenčič iz Bistricice. — Ater iz Hofburga. — pl. Dysovič iz Gradea. — Grofica Pace iz Ponoviča.

Pri Maliči: Fichtel iz Dunaja. — Majdič iz Mengša. — Frönl iz Dunaja. — Collignon iz Pariza. — Grof Stainach iz Dunaja. — Straser iz Trsta. Lucka iz Dunaja. —

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Dunajska borza 21. junija.

Enotni drž. dolg v bankovcih	68 gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	25	"
1860 drž. posojilo	102	25	"
Akcije narodne banke	988	—	"

Kreditne akcije	265	"	—
London	111	"	90
Napol.	8	"	98
C. k. cekini	—	"	—
Srebro	111	"	50

Početkom meseca julija tega leta začnemo v Ljubljani izdavat:

„Slovenski tednik“

politični in gospodarski list za kmetstvo ljudstvo.

„Slovenski tednik“ je namenjen našemu kmetškemu ljudstvu, katero navadno nema časa, dolge spise čitati in velike časnike prebirati, pa bi vendar tudi rado poizvedelo, kaj se po svetu godi in kako slovenski in drugi narodi napredujejo.

„Slovenski tednik“ bode tedaj v kratkih, pa jedernatih spisih donal vse in vsakovrstne **novosti** iz domačih **slovenskih** in **tujih** dežel; on bode podučeval svoje bralce v **občinskih**, **deželnih** in **državnih** zadevah, ter jim bode kratko razlagal nove **postavbe**, posebno one, katere se tičejo kmetškega stanu, šolstva, občin itd.

Dalje bode „Slovenski tednik“ donal podučne kratke spise o gospodarskih, poljedelskih, živinozdravilskih, sadje- in vino-rejnih stvareh. Naznanjal bode vsak teden **tržne cene** žita, živine, vina itd.

„Slovenski tednik“ bode vselej zagovarjal narodne in politične pravice slovenskega naroda in svobodna načela sedanjega veka.

Sploh pa bode „Slovenski tednik“ skrbel, da bode podučil slovenskega kmeta o vsem, kar mu utegne koristiti, mu bistriti um in njegovo duševno in materialno stanje poboljševati.

„Slovenski tednik“ izhaja v Ljubljani vsak petek na mali poli in velja:

Za celo leto 2 gld. 40 kr.

Za pol leta 1 „ 20 „

Naročnina naj se pošilja po poštnih nakaznicah opravištvu „Slovenskega tednika“ v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani.

Prvi list izide v petek 4. julija t. l.

Lastništvo in opravištvo „Slovenskega tednika“.

Filijala štajerske eskomptne banke v Ljubljani.

Podpisani zavod sprejema

od 1. julija 1873

naprej **denarje na obresti** se sledečimi pogoji:

a) v Giro-Conto na vložne- in Cheques-knjižice,

kjer se vsakovrsten znesek od gld. 5.— naprej vložiti in sprejeti more, in sicer:

do zneska gld. 3000

s **5 % obresti brez odpovedi,**

s **5½ % obresti proti 15dnevni odpovedi**

v **vsakovrstnih** zneskih;

s **6 % obresti proti 90dnevni odpovedi**

v **vsakovrstnih** zneskih.

b) na blagajnične liste (Kassenscheine),

na imé ali donesitelja glaseče,

s **4½ % obresti brez odpovedi,**

s **5½ % obresti proti 30dnevni odpovedi.**

Uloge v Giro-Conto na knjižico in v prometu se nahajajoče blagajnične liste (Kassenscheine) uživajo od 1. julija 1873 naprej nove obresti.

Filijala štajerske eskomptne banke v Ljubljani.

(162—1)

Epileptičen krč ali božjast

zdravi pismeno poseben zdravnik za božjast **Dr. O. Killisch**, Berlin, Luisenstrasse 45. (255—68)

Pričujejoče ima čez tisoč bolnikov v ozdravljenji.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.